

Iskolában Az Evakuáláskor



Ez a fénykép 1940-ben, az evakuáláskor készült. Én jobboldalt vagyok, a második az utolsó sorban. Utánam következik Schwarz Tibor és Klein Tibor. Emlékszem, hogy a középső sorból a második lányt Haberman Ibinek hívták (most Izraelben van).

Az evakuálás alatt iskolát alakítottak a zsidó gyermekek számára -- volt egy tanítónő, őt is evakuálták, aki a zsidó hitközség irányítása alatt foglalkozott a gyermekekkel. Így tanultam negyedik osztályig, majd magánúton tanultam. Istennek hála, jobban álltunk anyagilag, és felfogadtak nekem egy tanítónőt, aki felkészített az első gimnáziumi osztályra, amit tizenegy-tizenkét éves korban kezdtem el, 1943-ban.

Az első évre Temesvárra felvételiztem, így az első gimnáziumi osztályt a temesvári Elméleti Líceumban jártam ki, 1943 és 1944 között -- ezalatt a szüleim Gyantán voltak. Temesváron egy apai rokonunknál laktam. Márton Róának, édesapám testvérének volt egy lánya, Elena, aki Bélához ment feleségül Temesvárra. Csak egy gyerekük volt, körülbelül két évvel volt idősebb nálam, de már nem tudom, hogy hívták. De emlékszem, hogy a Mehala negyedben laktak. Náluk laktam Temesváron.

1944-től 1945-ig az itteni, aradi zsidó gimnáziumba jártam, ahol a második évet végeztem el. A zsidó gimnáziumban két nemzetiséghez kötődő tantárgy volt: a vallás és a héber nyelv. A gimnázium a város központjában volt, a Liberális Párt mostani székhelye mellett. Körülbelül huszonhárman voltunk az osztályban, elég sokan. Végül a zsidó gimnáziumot a kommunista rendszer felszámolta. A felszámolásakor jogunk volt beiratkozni egy állami iskolába, így a harmadik gimnáziumi osztálytól a Moise Nicoară Kollégiumba jártam. Az iskolában a kémiát szerettem nagyon. Volt egy tanárom, akit nagyon kedveltem, ő tanította a románt és a nyelvtant is. Természetesen a kémiatanár is tetszett. Nem szerettem a számvitelhez kapcsolódó tantárgyakat. Azután az aradi Textilipari Iskolába jártam.